

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/155/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122209544
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7122209544.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XX, zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Urbánkova 6, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia 3.000 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 04. júla 2023, sp. zn. 38C/40/2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 04. júla 2023, č.k. 38C/40/2022-126 vo vyhovujúcom výroku (výrok I.) a súvisiacom výroku o trovách konania (výrok III.).

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (správne Mestský súd Košice – pozn. odvolacieho súdu, ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 04. júla 2023 č.k. 38C/40/2022-126 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 300 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3.000 € na tom skutkovom základe, že rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 13.08.2020 sp.zn. 37Csp/208/2019 v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o. proti žalovanej A. B. súd konanie o zaplatenie istiny 2.698,32 € spolu s príslušenstvom zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania v plnej výške. Rozhodnutie odôvodnil tým, že čl. 3 zmluvy o pôžičke č. 5024951 zo dňa 03.07.2015 je neurčitý a nezrozumiteľný, keďže z neho nie je zrejmé, aké dlhy žalobkyne majú byť na základe tejto zmluvy uhradené. Žalobca nepreukázal súdu, že žalovaná dlhovala uplatnenú sumu v celkovej výške 7.248,27 €, preto zmluvu v časti naformulovaných záväzkov považoval za neurčitú a nezrozumiteľnú, a teda absolútne neplatnú podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Zároveň konštatoval, že zmluva o pôžičke je neplatná aj pre rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, keďže zákon neumožňoval poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. V dôsledku procesnej obrany žalovanej bola žaloba zamietnutá potom, čo poukázala na neplatnosť zmluvy o úvere a vzniesla námietku premičania.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že pred Okresným súdom Košice I bolo vedené konanie žalobcu Intrum Slovakia s.r.o. proti žalovanej A. B. sp.zn. 37Csp/208/2019, kde súd rozhodol rozsudkom zo dňa 13.8.2020 tak, že konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 2.698,32 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.698,32 EUR od 4.4.2017 do zaplatenia zastavil (I. výrok rozsudku), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok rozsudku) a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške (III. výrok rozsudku). V bode 44 odôvodnenia rozsudku je uvedené, že z obsahu zmluvy o pôžičke č. 5024951 zo dňa 03.07.2015, ktorý je rozhodný pre posúdenie povahy tohto právneho úkonu, vyplýva, že účelom použitia pôžičky bola úhrada záväzkov žalovanej voči právnenému predchodcovi žalobcu Consumer finance holding a.s.. Súd v tejto časti konštatuje, že článok III. predmetnej zmluvy je neurčitý a nezrozumiteľný, keďže z neho nie je zrejmé, aké dlhy žalovanej majú byť na základe tejto zmluvy uhradené a to uvedením názvu a čísla zmluvy, veriteľa a špecifikácie záväzku. Žalobca súdu nepreukázal žiadnym listinným dôkazom, že žalovaná ku dňu podpisu predmetnej zmluvy dlhovala spoločnosti Consumer finance holding a.s. resp. VÚB, a.s., resp. spoločnosti SLOVENSKÁ POŽIČOVŇA, a.s., ktorá zanikla výmazom z obchodného registra ešte dňa 31.12.2005, sumu 7.248,27 €. Ak právny predchodca žalobcu v zmluve naformuloval záväzky žalovanej nasledovne a to por. č. 1, ev. č.: 7147631, spoločnosť: Slovenská požičovňa, dátum podpisu 28.01.2015, výška záväzku 4.948,82 €, por. č. 2, ev. č.: 6199974, spoločnosť: Slovenská požičovňa, dátum podpisu 26.03.2015, výška záväzku 805,55 €, por. č. 3, ev. č.: 20950248, spoločnosť: Quatro, dátum podpisu 07.04.2015, výška záväzku 193,46 €, por. č. 4, ev. č.: 7124860, spoločnosť: Slovenská požičovňa, dátum podpisu 20.09.2013, výška záväzku 564,60 € a por. č. 5, ev. č.: 6182995, spoločnosť: Slovenská požičovňa, dátum podpisu 29.07.2015, výška záväzku 735,84 €, súd považuje zmluvu v tejto časti za neurčitú a nezrozumiteľnú a teda absolútne neplatnú podľa ustanovenia § 37 Občianskeho zákonníka. V bode 45. odôvodnenia rozhodnutia súd konštatoval, že zmluva o pôžičke č. 5024951 zo dňa 03.07.2015 je neplatná aj pre rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy neumožňoval poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. V bode 46 odôvodnenia rozhodnutia súd uzavrel, že zmluvu o pôžičke č. 5024951 zo dňa 03.07.2015, z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok, považuje podľa ustanovení § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a so zákonom a pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť. V odôvodnení je zároveň uvedené, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal úhradu sumy 7.248,27 € titulom údajných dlhov žalovanej. Rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2020.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 1, § 3 ods. 3,5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.), § 53 ods. 1,2,5 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5.1 Súd konštatoval, že v predmetnej veci nebolo sporné uzavretie zmluvy o pôžičke, ktorá podlieha právnej úprave zákona o spotrebiteľských zmluvách. Z rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 13.08.2020 sp.zn. 37Csp/208/2019 vzal za preukázané, že žalobkyňa si úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, keď dosiahla zamietnutie žaloby z dôvodu, že predmetná zmluva o pôžičke je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a pre rozpor so zákonom a pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Došlo tak k porušeniu práv spotrebiteľa, resp. povinnosti dodávateľa, ktoré nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z.. Právoplatným ukončením daného konania tak bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyňu požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie.

5.2 Čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu, jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Nie je potrebné ho vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý priviedol vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Súd za spravodlivé a legitímne považoval priznanie sumy 300 €, pri určení výšky súd zohľadnil primerane aj rozhodovacia prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania a po zohľadnení konkrétnych skutkových okolností. V porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k zmenšeniu majetku napríklad preplatením úveru v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti ani k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku či rodinný život. Súčasne nebolo preukázané, že by žalobkyňa v prospech

žalovaného s poukazom na neplatnú zmluvu o pôžičke realizovala akékoľvek ďalšie úhrady titulom splátky úveru. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia súd vzal zreteľ aj dopad rozhodnutia súdu na žalovaného, ktorého okrem týmto rozsudkom priznanej povinnosti zaťažuje aj strata možnosti domáhať sa uspokojenia z úverovej pohľadávky a povinnosť náhrady trov konania a súdnych poplatkov v tomto konaní ako aj v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 37Csp/208/2019. Za primeranú preto považoval sumu 300 €, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a spôsobilú odradiť dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa.

5.3 Súd túto sumu považoval za dostatočnú s ohľadom na konkrétny obsah predmetných podmienok ako aj to, že finančné zadosťučinenie má byť skutočne primerané a súd mal za to, že určená výška odzrkadľuje všetky vyššie uvedené kritéria, preto žalobu nad sumu 300 € zamietol. Poukázal tiež na to, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv o výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane. Žalobkyňa ako spotrebiteľ nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z.z. priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1,2 CSP a žalobkyni priznal plný nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy, nakoľko v danom prípade sa jedná o prípad, ak výška nároku závisí od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Priznal teda žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z výšky súdom prisúdennej sumy.

7.1 Proti tomuto rozsudku, vo výroku I. a III., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7.2 Žalovaný konštatoval, že žalobkyňa nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko jeho predpokladom je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľa. V prejednávanej veci táto podmienka nie je splnená, keďže žalobkyňa neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinnosti určených na ochranu spotrebiteľa. Napríklad nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V spore vedenom pred Okresným súdom Košice I sp. zn. 37Csp/208/2019 sa žalovaná bránila oslabením práva vznesenou námietkou premlčania z dôvodu neplatne vzniknutej zmluvy o úvere. Súd žalobu zamietol pre vznesenú námietku premlčania, dôvodom zamietnutia žaloby nebola nedôvodnosť žalobcom uplatneného plnenia. Dlh z úveru splatený nebol, už len z toho dôvodu je daná premisa, že pohľadávka žalovaného v prejednávanom rozsahu existuje, avšak jej vymáhateľnosť bola oslabená. Obrana žalovanej spočívala vo vznesení námietky premlčania tak nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia, s čím sa vysporiadal aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo/389/2015 a sp. zn. 6Cdo/127/2017. Žalovaný uviedol, že uplatnením premlčaného nároku žiadne práva žalobkyne v tomto spore ako spotrebiteľa porušené neboli, tým je nárok žalobkyne titulom zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

Dôvody, pre ktoré bola žaloba o plnenie rozhodnutím súdu zamietnutá, nie je možné v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozširovať. Z uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Súd v uvedenom konaní nárok neposudzoval podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ale pre absolútnu neplatnosť zmluvy ako nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia. V takom prípade nie je splnená ani druhá podmienka pre uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, v zmysle ktorého má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalovaný sa porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa nedopustil, preto je vylúčená jeho zodpovednosť titulom znášania následkov porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa. Neúspech žalovaného v konaní sp. zn. 37Csp/208/2019 o zaplatenie peňažnej pohľadávky nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Za uplatnenie žalovaného ústavného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemôže byť žalovaný trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa nešpecifikovala, ktoré jej spotrebiteľské právo bolo porušené, nešpecifikovala ani aká ujma jej bola spôsobená, rovnako nepreukázala vznik konkrétnej ujmy v dôsledku porušenia jej práv zo strany žalovaného. Logicky jej nevznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého sa

domáha v tomto spore. Nakoľko uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobkyni ako spotrebiteľa porušené neboli, žalovaný vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi sa nedopustil porušenia žiadneho z jej spotrebiteľských práv a žalobkyni nesvedčí aktívna legitímácia na uplatnenie titulu primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jej spotrebiteľských práv. Žalobkyni tak voči žalovanému nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

8.1 Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na ust. § 3 ods. 5 posledná veta zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.06.2013 a uviedla, že úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je naplnené vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenia práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, respektíve, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatneného nároku. Pri ochrane svojich práv žalobkyňa musela vyhľadať právnu pomoc, následne svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní, pričom preukázala dostatočne ich porušenie. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy, zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľka v pôvodnom konaní uplatnila porušenie svojich práv na súde, došlo k splneniu hypotézy podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z.. Žalobkyňa ako spotrebiteľka nie je povinná preukazovať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon priznáva právo na primerané finančné zadosťučinenie nielen v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď jej ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Zároveň spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy.

8.2 Čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia tá závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Vo vzťahu ku stanoveniu § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. žalobkyňa uviedla, že sa jedná o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nestanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zák. č. 250/2007 Z.z., povahu osobitného predpisu má potom vo vzťahu k nemu aj Občiansky zákonník. Zároveň žalobkyňa poukázala na interpretačné pravidlo, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Zároveň poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, ktorý definoval úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti v zmysle zák. č. 250/2007 Z.z.. Žalobkyňa bola v základnom konaní v procesnom postavení žalovanej úspešná. Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku vo veci sp. zn. 37Csp/208/2019 sa žalovaný domáhal nároku napriek tomu, že zmluva o úvere bola absolútne neplatná a žalobkyni na základe nej neboli poskytnuté žiadne finančné prostriedky. Žalobkyňa bola tak nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty. Tento stav vyvolal žalovaný, ktorý napriek tomu, že vedel, že právny predchodca žalovaného neposkytol žalobkyni žiadne finančné prostriedky si tento nárok v konaní uplatňoval. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a zároveň priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania.

9. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu doručené dňa 30.08.2023. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Výrok rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.), nebol odvolaním žalobkyne napadnutý, nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 300 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

13. Rozsudok je vo výroku I. vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.11.2023 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 14.11.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Žalovaný namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

17. Rozhodnutiu súdu v napadnutom rozsahu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutom rozsahu nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

18. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozsudku.

20. Žalovaný vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vyporiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

21. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. a v zhode so súdom prvej inštancie považuje priznané finančné zadosťučinenie vo výške 300 € za primerané s ohľadom na kritériá, ktoré súd zohľadnil pri určovaní tejto výšky.

22. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedeným záverom s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovaného, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

23. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

24. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadosťučinenie, vyplývajúce z ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý vzniká, ak sú splnené podmienky stanovené

zákonom, a to: a) spotrebiteľ uplatní na súde porušenie práv alebo povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi, b) je úspešný.

25. V prejednávanej veci podstatou odvolacích námietok je tvrdenie žalovaného o nesplnení zákonných podmienok pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyňi, keď žalobkyňa nepreukázala úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, keďže neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa. Odvolateľ zároveň namietal, že nie je subjektom, ktorý za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá, keďže nekoncepoval návrh zmluvy a teda sa nedopustil porušenia práv žalobkyne.

26. Podľa ust. § 3 ods. 5 poslednej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenia od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia, jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

28. Otázku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vysvetlil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016 a sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019.

29. V rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016 najvyšší súd v súvislosti s ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. uviedol, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

30. V rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 najvyšší súd nadviazal na vyššie uvedené závery a zároveň sa zaoberal otázkou, či je možné priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vznikutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľovi. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

31. Vychádzajúc z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu odvolací súd konštatuje, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná konkrétna ujma, či už materiálna alebo nemateriálna (morálna)

a bez toho, aby spotrebiteľ musel preukazovať výšku vzniknutej ujmy. Jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je iba to, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, tak, ako bolo vysvetlené vyššie.

32. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že žalobkyňa nepreukázala úspešné uplatnenie porušenia práva, keď z procesnej obrany žalovanej v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky sp. zn. 37Csp/208/2019 vedenom na Okresnom súde Košice I vyplynulo, že sa bránila iba vznesením námietky premlčania, čiže žiadne práva žalobkyne ako spotrebiteľky neboli porušené.

33. V rozsudku Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2022, sp. zn. 7 Cdo 80/2020, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022 pod č. 47 dovolací súd potvrdil správnosť odvolacím súdom zvolenej interpretácie ustanovenia § 3 ods. 5, ostatná veta zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý uviedol, že "Úspešné uplatnenie na súde zo strany spotrebiteľa, ktoré je predpokladom priznania finančného zadosťučinenia, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vykladať reštriktívne len na spory, kedy spotrebiteľ je v pozícii žalobcu, resp. v rámci konania ako žalovaný podá protižalobu. Naopak v tomto prípade je nutné vychádzať z teleologického výkladu právnej normy, a to s poukazom na cieľ, ktorý chcel zákonodarca dosiahnuť, ktorým nepochybne bola širšia ochrana spotrebiteľa, ktorý má pozíciu slabšej strany. Z tohto dôvodu je nutné predmetné ustanovenie vykladať tak, že aj v prípade úspešnej obrany svojich práv, ktoré je výsledkom obrany žalovaného v konaní, v ktorom bol v pozícii žalovaného, možno subsumovať pod pojem úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Z tohto dôvodu ani táto odvolacia námietka nebola odvolacím súdom posúdená ako dôvodná".

34. Žalobkyňa úspešné uplatnenie porušenia jej práv a povinností žalovanému preukázala rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 37Csp/208/2019 zo dňa 13. augusta 2020, kde vystupovala v pozícii žalovanej.

35. Vychádzajúc z obsahu vyššie citovaného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa v spore z pozície žalovanej bránila nielen vznesenou námietkou premlčania, ale bránila sa aj námietkou o klamlivej obchodnej praktike zo strany veriteľa, ktorý jej nanútil zmluvu, o ktorú nemala záujem a ktorá navyše nebola pre ňu výhodná. Namietala aj neprimerané zmluvné podmienky. Súd prvej inštancie vyhodnotil napadnutú zmluvu ako neurčitú a nezrozumiteľnú a teda absolútne neplatnú podľa ust. § 37 OZ, a zároveň vyslovil jej neplatnosť pre rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z., keďže zákon neumožňoval poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

36. Nie je teda náležitá odvolacia námietka žalovaného, že žiadne práva žalobkyne ako spotrebiteľky neboli porušené a odvolací súd má za to, že žalobkyňa preukázala naplnenie prvého predpokladu priznania primeraného finančného zadosťučinenia, keď preukázala, že na súde úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi.

37. Vo vzťahu k ďalšej odvolacej námietke žalovaného, že nie je subjektom, ktorý za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá, keďže nekoncepoval návrh zmluvy a teda sa nedopustil porušenia práv žalobkyne, odvolací súd opätovne poukazuje na rozhodnutie NS SR z 24. augusta 2022, sp. zn. 7 Cdo 80/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022 pod č. 47, ktorý vyslovil názor, že „zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný“.

38. Aj napriek tej skutočnosti, že žalovaný nekoncepoval zmluvu, neplatnosť ktorej bola vyslovená v spore vedenom na Okresnom súde Košice I sp. zn. 37Csp/208/2019, tam uplatnená pohľadávka bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo spoločnosti VÚB a.s., čo mal súd za preukázané z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 02.06.2020. Žalobcom v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky bol práve žalovaný, ktorý svoju aktívnu legitimáciu odvodzoval práve zo zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej na neho boli prevedené nielen práva ale aj povinnosti zo zmluvného vzťahu medzi jeho právnym predchodcom a žalobkyňou (dlžníčkou a spotrebiteľkou).

39. Žalovaný tým, že na neho bola postúpená pohľadávka zo zmluvy, ohľadne ktorej bola vyslovená neplatnosť aj pre rozpor so zákonom č. 129/2010 Z.z., porušil svoje povinnosti, ktoré mu ustanovuje osobitný predpis, ak nárok z takejto zmluvy následne uplatnil voči spotrebiteľovi súdnou cestou.

40. Skutočnosť, že v danom konaní bol žalobcom Intrum Slovakia s.r.o. nevytvára nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne na podanie žalobného návrhu na primerané finančné zadosťučinenie, ani nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného, nakoľko toto zadosťučinenie sa odvíja od zmluvného vzťahu z 03.07.2015 (zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 5024951) uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného.

41. Tak ako NS SR vo svojom rozhodnutí konštatoval, že zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie ("od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá") de lege lata nevyplýva, že to nevyhnutne musí byť iba jedna zo sporových strán v konaní na súde, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný, hoci ním spravidla bude práve tento procesný subjekt, odvolací súd poznamenáva, že zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu rovnako nevyplýva, že zodpovedným subjektom musí byť zásadne iba subjekt, s ktorým bol založený zmluvný vzťah, o aký prípad sa jedná v prejednávanej veci.

42. V okolnostiach danej veci nosné dôvody neúspechu veriteľa (postupníka) ako žalobcu a tým aj úspechu dlžníka (spotrebiteľa) spočívali v absolútnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 5024951 zo dňa 03.07.2015 uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom a žalobkyňou ako spotrebiteľkou a jej rozporu aj so zákonom 129/2010 Z.z., preto v takomto prípade určenie zodpovednosti žalovaného za porušenie povinnosti ustanovenej osobitnými predpismi v súvislosti s nárokom žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie neodporuje zneniu zákonnej dikcie podľa § 3 ods. 5 ostatná veta zákona č. 250/2007 Z.z..

43. Z tohto konania, kde bola žalobkyňa v pozícii žalovanej, nepochybne bolo preukázané, že spotrebiteľka na súde bola úspešná v otázke porušenia jej práv, ktoré ustanovuje osobitný predpis pre žalovaného, tento zodpovedá za toto porušenie a spornou zostala len výška primeraného finančného zadosťučinenia. Nakoľko výška priznaného primeraného finančného zadosťučinenia nebola odvolaním výslovne namietaná, odvolací súd iba v krátkosti uvádza, že sa s úvahou súdu prvej inštancie ohľadne primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia stotožňuje.

44. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku I. a v súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalobkyne v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ustanovenie § 251 CSP.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).